

Nemzetpolitikai összefoglaló

2015. 24. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Kihirdette Johannis a zászlótörvényt

Kihirdette Klaus Johannis államfő a közigazgatási egységek zászlainak a kitűzését és használatát szabályozó törvényt. A parlament május közepén fogadott el az RMDSZ támogatásával egy olyan zászlótörvényt, amely kizárólag a közigazgatási egységeknek teszi lehetővé a saját zászló használatát. A törvény értelmében az önkormányzatok által javasolt zászlót a kormánynak kell jóváhagynia, és két közigazgatási egységnek nem lehet ugyanaz a zászlaja. Míg a román nyelvű sajtó a törvény elfogadását az RMDSZ lobbijének tulajdonította, és úgy tekintette, hogy a jogszabály a székely zászló kitűzését rendezi, az SZNT úgy értékelte, hogy a törvényt a székely zászló ellen hozták, és levélben kérte az elnököt, hogy küldje vissza a jogszabályt a parlamentbe újbóli megfontolásra.

Helyén marad a román kormány

A várakozásoknak megfelelően túlélte a pénteki bizalmi szavazást a parlamentben Victor Ponta baloldali kormánya. Az ellenzéki Nemzeti Liberális Pártnak (PNL) nem sikerült összegyűjtenie elegendő szavazatot bizalmatlansági indítványa elfogadásához, hiszen 194-en támogatták a kormánybuktató kezdeményezést, de legalább 278 voksra lett volna szükség ahhoz, hogy a parlament megvonja a bizalmat a Ponta-kabinettől. Az indítvány ellen mindössze 13-an szavaztak, miután a kormánykoalíciót alkotó pártok honatyáinak túlnyomó többsége nem adta le a voksát. A szavazás eredménye alapján az ellenzéknek 84 szenátor és képviselő voksára lett volna még szüksége ahhoz, hogy sikeres legyen a kormánybuktatási kísérlet. A Ponta-kabinetből tavaly decemberben távozó RMDSZ részéről Márton Árpád képviselőházi frakcióvezető-helyettes közölte: a szövetség törvényhozói lelkiismeretére bízta a szavazást, nem született ugyanis testületi döntés a frakcióban arról, hogy miként voksoljanak. Márton Árpád nehezményezte, hogy az indítvány szövege nem utal több olyan problémára, amely miatt a kormánynak mennie kellene. Ezek között említette a tervezett új oktatási törvényt, amely elvenne a nemzeti kisebbségek számára már szavatolt bizonyos jogokat, utalt a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem magyar tagozatának rendezetlen helyzetére, de az adópolitika és az egészségügy hiányosságaira is. Márton szerint ha ezeket a problémákat is tartalmazta volna a bizalmatlansági indítvány, akkor az RMDSZ számára egyértelmű lett volna, hogy az ellenzék oldalán kell szavaznia. Ősszel lesz egy újabb bizalmatlansági indítvány, egyúttal tartalmasabb - mondta Kelemen Hunor RMDSZ-elnök a bizalmatlansági indítvány szavazása után. Kelemen arra a kérdésre is igennel felelt, hogy a tartalma miatt nem támogatta a RMDSZ az indítványt. Ugyanakkor arra is emlékeztetett, hogy az RMDSZ parlamenti képviselői és szenátorai lelkiismeretük szerint szavazhattak vagy tartózkodhattak, a pártvezetés azonban azt javasolta, ne szavazzanak az indítvány ellen, mert ellenzékben vannak.

Jelentést sürget az egyházi restitúció ügyében egy amerikai kongresszusi bizottság

Az amerikai képviselőház költségvetési bizottsága egy módosító indítvánnyal beiktatta a romániai egyházi ingatlan-visszaszolgáltatás ügyét a külügyminisztérium költségvetési törvényébe, a precedensértékű döntés egyúttal szorgalmazza, hogy készüljön jelentés erről a kérdésről - derült ki a New York-i székhelyű Magyar Emberi Jogok Alapítványnak (HHRF) az MTI-hez vasárnap eljuttatott közleményéből. A testület június 11-én, egy héttel az RMDSZ Kelemen Hunor elnök vezette küldöttségének washingtoni látogatását követően határozott így. Az amerikai törvényhozás magyar frakcióközi csoportjának (Hungarian-American Caucus) két társelnöke, Marcy Kaptur és Andy Harris által megfogalmazott javaslat felszólítja Románia kormányát és az amerikai külügyminisztériumot, hogy 90 napon belül készítsen jelentést azokról a lépésekről, amelyeket az elkobzott egyházi ingatlanok visszaszolgáltatása érdekében tett. A módosító indítványt egyhangúlag fogadta el a képviselőház költségvetési bizottsága. Marcy Kaptur, a frakcióközi csoport demokrata társelnöke a bizottság ülésén a társelnökök aggodalmának adott hangot azzal kapcsolatban, ahogy a román kormány az egyházi restitúció kérdését kezeli. „A mi felelősségünk, hogy ebben a kérdésben az emberi jogok és az egyházakat megillető jogok oldalára álljunk, különösképpen olyan országok esetében, amelyek a mai napig nem tudták rendezni a sötét kommunista örökségüket” - mondta. Andy Harris, a caucus magyar származású republikánus társelnöke hozzátette: „a külügyminisztériumnak mindent meg kell tennie az egyházi ingatlanok visszaszolgáltatása érdekében”. A kongresszusi bizottság döntését megelőzően, június 2. és 5. között a Magyar Emberi Jogok Alapítvány meghívására Washingtonba látogatott az RMDSZ-delegációja. A küldöttség kongresszusi képviselőket, magas rangú külügyminisztériumi tisztviselőket, emberi jogi és vallásügyi szakértőket, valamint a helyi amerikai magyar közösség vezetőit tájékoztatta a másfél milliós erdélyi magyar közösséget ért jogsértésekről. „A HHRF négy évtizedes munkája során a kongresszus első alkalommal sorol magyar közösségi ügyet saját közvetlen érdekei közé, a külügyminisztérium költségvetésének részévé téve azt. Döntő tényező, hogy Andy Harris jobboldali republikánus képviselő felkarolta Marcy Kaptur baloldali demokrata képviselő kezdeményezését: a romániai egyházi ingatlanok helyzetének a költségvetési bizottság napirendjére való felterjesztését” - értékelte a fejleményt Hámos László, a HHRF elnöke. Hozzátette: az új lehetőség egyben felelősséget, összefogást és közös cselekvést jelent, a külügyminisztérium 90 napon belül elkészülő jelentésének pontos, átfogó képet kell nyújtania az erdélyi történelmi egyházak vissza nem szolgáltatott ingatlanjairól. „A HHRF, akár az elmúlt 39 évben, továbbra is minden eszközt latba vetve, hatékonyan fogja közvetíteni a romániai magyarság jogos igényeit” - fogalmazott a közlemény szerint Hámos László.

Politikusok népszerűsége a magyar választók körében

A magyar választók, pontosabban a Híd és az MKP magyar választói körében egyaránt Bugár Béla a legnépszerűbb magyar politikus – derült ki az MVK közvélemény-kutatásából. Bugár a Híd-választók körében az abszolút első helyen végzett, az MKP választói körében viszont megelőzte őt Andrej Kiska köztársasági elnök. Az MKP elnöke 14 százalékkal csak a negyedik helyen áll Csáky Pál EP-képviselő mögött. A Híd választói körében Bugár 72 százalékkal egyértelműen a legpozitívabban megítélt politikus, a második helyezett Kiska is 23 százalékponttal marad el mögötte. Még nagyobb azonban a szakadék Kiska és a harmadik Lucia Žitňanská, Híd-alelnök között. A hidas tábor számára legmegbízhatóbb politikusok közé befért még Ján Figel, a KDH elnöke, és meglepetésre két smeres politikus: Miroslav Lajčák külügyminiszter és Peter Pellegrini házelnök. A párt magyar politikusi, mint például Simon Zsolt volt földművelési miniszter vagy Nagy József EP-képviselő csak a 4 százalék alatti kategóriában kaptak helyet. Az MKP-nál még érdekesebb a helyzet, hiszen a deklaráltan magyar párt politikusai közül csak Csáky Pál és Berényi József került fel a listára, a pártelnök ráadásul csak a negyedik helyre, ugyanakkora megbízhatósági indexszel, mint Iveta Radičová volt miniszterelnök és Ján Figel, a KDH elnöke. Az eredmény részben annak tulajdonítható, hogy az MKP politikusai ritkábban szerepelnek a médiában. A felmérést 1036 fős mintán végezték, a megkérdezetteknek arra a kérdésre kellett választ adniuk, hogy melyik politikust tartják megbízhatónak, melyiknek hisznek. A mintába mintegy 9 százaléknyi magyar nemzetiségű válaszadót, vagyis kb. 100 embert soroltak be. A válaszadók három politikust nevezhettek meg, bárkit, aki eszükbe jutott, vagyis nem egy listáról kellett választaniuk. Az utóbbi időben egyébként több felmérés is megerősítette, hogy a Most-Híd és az MKP is bekerülne a parlamentbe. A Híd a felmérések szerint a szavazatok 7-8 százalékát szerezne meg, az MKP pedig a bejutást jelentő öt százalék körül mozog.

Megválasztották a VB két új tagját az MNT szerdai ülésén

A Magyar Nemzeti Tanács ülésén megválasztották a két hónap leforgása alatt megszüntetett, újraválasztott és két tagjának lemondását megért Végrehajtó Bizottságot. Lovas Ildikó április 20-án, Beretka Katinka május 25-én adta be lemondását. A Magyar Nemzeti Tanács június 10-én a Végrehajtó Bizottságba megüresedett helyekre Petkovics Márta tanárt és Madarász Gyula élelmiszeripari mérnököt választotta. Beretka Katinka, az MNT Végrehajtó Bizottságának tagja május 25-én adta be lemondását, a tanács június 10-i ülésén szakmai okokkal indokolta távozását. „Lemondásom elsődleges oka szakmai jellegű, mivel a Végrehajtó Bizottság tagjaként, az MNT legszűkebb testületének tagjaként nem volt belátásom a különböző szakmai, stratégiai pontok lebonyolításába, a különböző döntések előkészítésébe, illetve végrehajtásába” – indokolta döntését Beretka. A VB távozó

tagja nehezményezte, hogy alkotmányjogászként a jogi, szakmai kérdések megvitatásából kihagyták, a legtöbb stratégiai programról pedig sokakhoz hasonlóan csupán a sajtóból értesült. „Nem tudom a nevem adni olyan döntésekhez, amelyeket nem látok át teljes egészében, illetve amelyekkel bizonyos esetekben jogilag nem értettem egyet” – jelentette ki Beretka Katinka, aki szerint a VB-tagjaként ilyen módon a vajdasági magyarság előtt megkérdőjeleződött a szakmai integritása, sőt az egész Végrehajtó Bizottság integritása is, ezért jobbnak látta, hogy lemondjon az MNT-ben betöltött funkcióról, ellenben a képviselői posztját megtartotta. Hajnal Jenő, a Magyar Nemzeti Tanács elnöke szerint Beretka Katinka lemondásával egy kiváló szakembert veszített az MNT.

A VMSZ is részt vesz a szerbiai politikai rendszer átalakításában

A szerbiai politikai rendszer átalakításán dolgozó parlamenti munkacsoport szerdán megválasztotta a testület albizottságát, amely a konkrét átalakítandó törvényekkel foglalkozik majd. Az albizottságba bekerült a Vajdasági Magyar Szövetség képviselője is, így a munkacsoport figyelmét várhatóan nem kerülnek el a vajdasági magyarság számára fontos kérdések sem – jelentette ki Pásztor Bálint, a VMSZ köztársasági parlamenti frakcióvezetője. A VMSZ fontosnak tartaná, hogy módosuljon az alkotmány, ezenkívül pedig a vajdasági magyarság számára fontos törvényeket helyeznék a munkacsoport figyelmének fókuszába. A Vajdasági Magyar Szövetség június 22-én ismerteti elképzeléseit a közmeghallgatás keretében. Várhatóan őszig összeáll, mely törvényeken változtatna a munkacsoport, a jogszabályok módosítása pedig ezt követően kerülhetne a képviselőház elé.

Magyar gyerekek anyaországi üdültetéséről egyeztetettek Kárpátalján

Július közepétől indul több mint kétezer kárpátaljai magyar gyermek hétnapos turnusokban történő, kormánytámogatással megvalósuló magyarországi nyári táboroztatása – mondta Novák Katalin, az Emberi Erőforrások Minisztériumának család- és ifjúságügyért felelős államtitkára Beregszászon. Novák Katalin elmondta, egynapos kárpátaljai látogatása során Orosz Ildikóval, a Kárpátaljai Magyar Pedagógus Szövetség (KMPSZ) elnökével és Brenzovics Lászlóval, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnökével, az ukrán parlament képviselőjével egyeztetett Beregszászon arról a kormánytámogatással megvalósuló gyermeküdültetési programról. Elmondta, eddig 2200 gyermek jelentkezett és regisztrált a magyarországi táborozásra, ők az Erzsébet-táborban pihenő magyarországi társaikkal együtt fognak üdülni Zánkán. Hozzátette, a nyolc és 14 éves kor közötti kárpátaljai gyermekek színvonalas ellátásban fognak részesülni, érdekes

programokat szerveznek számukra, amelyek része egy egynapos budapesti kirándulás, amelyen felkeresik az Országházat és megtekintik a főváros nevezetességeit. Úgy vélte, az üdültetési programban részt vevő gyermekek lelkileg feltöltődve, magyarországi élményekkel gazdagodva térnek majd vissza Kárpátaljára, s ez segítségükre lesz a nem könnyű hétköznapi elviselésében. Az államtitkár hangsúlyozta, hogy az összesen mintegy háromezer kárpátaljai gyermekkel számoló üdültetési program nem zárul le a nyári táboroztatással, hanem az őszi-téli időszak iskolai szüneteiben is folytatódik.

Csaknem száz település számíthat támogatásra Kárpátalján

Kétszáznál több magyarországi önkormányzat döntött már vagy dönt a közeljövőben arról, hogy mekkora összegekkel támogatnak kárpátaljai településeket. A támogatások csaknem száz határon túli önkormányzathoz juthatnak el - mondta a Miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkára Tatabányán. Potápi Árpád János hozzátette, hogy az adományok elosztására koordinációs testület jött létre. A támogatásokat olyan helységek kapják, amelyek lakossága magyar vagy részben magyar nemzetiségű. A segítség elsősorban idősekhez, gyermekekhez és szociálisan rászoruló emberekhez jut el, a karitatív szervezetek és a történelmi egyházak bevonásával - ismertette a politikus. Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes április közepén jelentette be, hogy a kormány 650 millió forinttal támogatja a kárpátaljai magyarságot az ukrajnai nehéz helyzetre való tekintettel. Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár valamennyi magyar önkormányzatot levélben kereste meg a segítségnyújtás érdekében.

